Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Bärbel M. E. Krampe
Øster Bregningemark 15
5970 Ærøskøbing

Sendt med digital post

Naturbeskyttelse
J.nr. 2026 - 24397
Ref. TIAGA
Den 19. november 2026

Afslag på læskur til køer inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning
Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens[1] § 15 til læskur til køer inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen, matr. 1h og 6f, Ø.Bregninge By, Bregninge, Øster Bregningemark 15, 5970 Ærøskøbing, i Ærø Kommune.

Afgørelse
Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages
Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen
Der er ansøgt om dispensation til at opsætte et læskur til køer på ejendommen, matr. 1h og 6f, Ø.Bregninge By, Bregninge, Øster Bregningemark 15, 5970 Ærøskøbing, i Ærø Kommune.

Ansøger har oplyst, at der er Dexter køer, dværggeder og islandske heste på ejendommen. Dyrene anvendes til vedligehold af naturen for at bevare den naturlige karakter. Ejendommen har en meget stejl skråning. Huset ligger cirka 35 meter over havets overflade, og området falder derefter i flere trin ned til stranden (havniveau).

Ved huset er der indhegning og skjul til gederne, og til højre for beboelse er der læskur og indhegning til hestene.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Der søges om et læskur til køerne op ad skovstykket midt på grunden, som køerne i årevis har anvendt som læ, men Fødevarestyrelsen og politiet kræver nu, at køerne har et reelt læskur til at søge ly i, da der er tale om løvskov.

Skoven ligger i en lavning, så stalden kan ikke ses af naboer eller trafikanter. Ligeledes er den ikke synlig fra stranden på grund af klipper. Læskuret skal tilgroes med klatreplanter, så den falder i med landskabet.

Fig. 1. Ortofoto 2026. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel, den gule streg markerer den oprindelige strandbeskyttelseslinje på 100 meter og de orange streger markerer den udvidede strandbeskyttelseslinje på 300 meter. Den røde prik markerer, hvor læskuret skal placeres, og den blå prik markerer stuehuset.

Fig. 2. Indsendt af ansøger. Illustration af matriklen.

Fig. 3. Indsendt af ansøger. Foto af det ønskede læskur.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse
I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000
Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 127, Sydfynsk øhav) grænser op til matriklen mod øst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 71. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 17.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det bemærkes, at der på den ansøgte matrikel tættest på kysten er kortlagte lysåbne naturtyper i form af kystklint/klippe, der er kortlagt i ringe tilstand.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter
Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen
Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder at foretage bebyggelse, beplantning, terrænændringer, hegning, udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de bagvedliggende kystområder for indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Kystdirektoratet bemærker, at ovennævnte forbud ikke gælder for "byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelsen af fiskerierhvervet, og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger, idet der dog kræves miljø- og fødevareministerens tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning". Denne undtagelse fremgår af naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, nr. 6.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke falder ind under ovennævnte undtagelse, da læskuret ikke placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byggeri.

Ved "umiddelbar tilknytning" forstås – i overensstemmelse med planlovens mangeårige administrationspraksis – opførelse inden for en afstand af indtil ca. 20 m fra bebyggelsen eller hvis byggeriet naturligt opleves som havende tilknytning til den eksisterende bebyggelse, bl.a. henset til terrænforhold og landskabet i øvrigt.

Efter naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 1, nr. 10, kan der uanset forbuddet efter lovens § 15, stk. 1, placeres læskure til græssende dyr til brug for kogræsserlav og tilsvarende foreninger og til dyrehold i forbindelse med naturpleje.

Eftersom der ikke ses at være § 3 beskyttet natur på matriklen – udover en § 3-beskyttet sø - og idet det ansøgte læskur ikke anses for at være led i en organiseret naturpleje, hvor der eksempelvis er indgået naturplejeplaner med kommune eller stat, finder Kystdirektoratet ikke, at det ansøgte falder ind under undtagelsen i § 15 a, stk. 1, nr. 10.

Det ansøgte skal som følge heraf vurderes efter naturbeskyttelsesloven § 65 b, stk. 1, hvorefter dispensation fra forbuddet i § 15, stk. 1, kun kan meddeles i særlige tilfælde. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder, hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Kystdirektoratet vurderer, at der i den gældende sag ikke er tale om et særligt tilfælde, som kan begrunde, at der meddeles dispensation til læskuret.

Kystdirektoratet har særligt lagt vægt på, at en stor del af matriklen befinder sig uden for strandbeskyttelseslinjen, og at det ses at være muligt at opstille læskuret i dette område. Det er således ikke nødvendigt at opstille læskuret ved skovstykket, der ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Det af ansøger anførte om, at naboerne er utilfredse med, at opsætning uden for det strandbeskyttede areal evt. vil påvirke deres udsigt, finder Kystdirektoratet ikke kan føre til, at der er tale om et særligt tilfælde, som kan begrunde en dispensation til det ansøgte.

Der er yderligere lagt vægt på, at en dispensation i dette tilfælde vil kunne medføre en uønsket præcedenseffekt i andre lignende sager. Det vil sige, at andre grundejere vil kunne få en forventning om at opnå dispensation til lignende i strid med lovens formål.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag på læskur til køer indenfor strandbeskyttelseslinjen som ansøgt.

Med venlig hilsen

Tina Aakjær Gam
Naturbeskyttelse
24639485
tiaga@mst.dk

Bilagsliste:
Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Ærø Kommune, post@aeroekommune.dk / kjh@aeroekommune.dk
- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ærø, dnaeroe-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet; Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Ærø, aeroe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.mst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven
Af naturbeskyttelseslovens[2] § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse
Ifølge habitatbekendtgørelsen[3] skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

[2] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.
[3] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.
Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske øhav

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 71		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Blisgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Troldand (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Sorthovedet måge (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 72		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Blisgås (T)	Knarand (T)
	Taffeland (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Havlit (T)
	Havørn (TY)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havørn er ikke til stede som ynglefugl i fuglebeskyttelsesområde F71 og F72. Fiskeørn og havørn er ikke til stede som trækfugl i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde F72. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra Natura 2000-planen 2022-27)

post@aeroekommune.dk; kjh@aeroekommune.dk;
svendborg@svendborg.dk; dn@dn.dk; dnaeroe-sager@dn.dk;
fr@friluftsraadet.dk; sydfyn@friluftsraadet.dk; natur@dof.dk;
dof@dof.dk; aeroe@dof.dk; nbu_fyn@botaniskforening.dk;
miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk; post@slks.dk;